

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 545/2021-30

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára, zo sudkyne Jany Laššákovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], právne zastúpenej advokátskou kanceláriou [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], v mene ktorej koná advokát [REDAKOVANÉ], proti uzneseniu Okresného súdu Žilina č. k. 18 Cb 165/2019-200 z 28. júna 2021 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Ústavnému súdu bola 14. septembra 2021 doručená ústavná sťažnosť sťažovateľky vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) č. k. 18 Cb 165/2019-200 z 28. júna 2021 (ďalej len „napadnuté uznesenie“).

Sťažovateľka žiadala zrušenie napadnutého uznesenia a vrátenie veci okresnému súdu na ďalšie konanie, ako aj priznanie primeraného finančného zadost'učinenia v sume 300 eur.

2. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka je v konaní o zaplatenie sumy 2 184,32 eur s príslušenstvom z titulu vzniku škody na majetku v procesnom postavení žalobkyne. V uvedenom konaní bolo nariadené pojednávanie na 25. február 2021. Okresný súd doručil 28. januára 2021 právnenému zástupcovi sťažovateľky výzvu, v ktorej od sťažovateľky žiadal vyjadrenie, či súhlasí s prejednaním veci v jej neprítomnosti, ako aj neprítomnosti právneho zástupcu.

Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti uviedla, že na výzvu okresného súdu reagovala nasledujúci deň s tým, že má záujem zúčastniť sa na pojednávaní prostredníctvom svojho právneho zástupcu.

3. Okresný súd 16. júla 2021 doručil sťažovateľke napadnuté uznesenie, ktorým jej uložil poriadkovú pokutu v sume 100 eur. Okresný súd v odôvodnení napadnutého uznesenia uviedol: „Súd pojednávanie nariadené na 25.02.2021 odročil na 21.05.2021 z dôvodu, že nebol daný súhlas žalobcu s pojednávaním v jeho neprítomnosti s poukazom na vyššie citované ustanovenie § 1 ods. 1 písm. p) Vyhlášky. Súd má za to, že žalobca tým, že nedal súhlas na pojednávanie dňa 25.02.2021 v jeho neprítomnosti, čím spôsobil odročenie nariadeného pojednávania z dôvodu, že trval na svojej osobnej účasti na pojednávaní, napriek tomu sa na ďalšie pojednávanie nedostavil bez uvedenia dôvodu, sťažil postup súdu v prejednávanej veci. V zmysle vyššie citovaného ustanovenia § 1 ods. 1 písm. p) Vyhlášky sa pre vykonanie pojednávania vyžadoval súhlas strán sporu s prejednaním veci v ich neprítomnosti, t. j. nie v neprítomnosti ich právneho zástupcu. Pojednávať v prítomnosti právneho zástupcu žalobcu a súčasne bez prítomnosti žalobcu bolo možné už dňa 25.02.2021. Žalobca tým, že sa na pojednávanie dňa 21.05.2021 nedostavil, jednoznačne vyjadril, že netrvá na svojej osobnej účasti, súd tak mohol pojednávať a rozhodnúť už dňa 25.02.2021. Nakoľko v dôsledku konania žalobcu pojednávanie nariadené na 25.02.2021 súd s poukazom na vyššie citované ustanovenie § 1 ods. 1 písm. p) Vyhlášky musel odročiť, žalobca sťažil postup súdu a znemožnil mu prejednať a rozhodnúť vec čo najrýchlejšie.“

II.

Argumentácia sťažovateľky

4. Sťažovateľka považuje uloženú poriadkovú pokutu za nezákonnú, pričom v ústavnej sťažnosti tvrdí, že vo svojom vyjadrení jasne deklarovala vôľu zúčastniť sa pojednávania prostredníctvom právneho zástupcu, pričom pokuta bola uložená z dôvodu neúčasti sťažovateľky ako žalobkyne. Podľa jej názoru tvrdenie okresného súdu o sťažení postupu súdu sa nezakladá na pravde, keďže pojednávania sa zúčastnil jej právny zástupca. Postup okresného súdu sťažovateľka považuje v tomto za neprípustný a excesný.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

5. Predmetom ústavnej sťažnosti je námietka o porušení práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením okresného súdu, ktorým bola sťažovateľke ako žalobkyňi uložená poriadková pokuta v dôsledku sťaženia postupu okresného súdu v jej právnej veci, keďže sa nezúčastnila pojednávania, a to napriek vlastnej požiadavke.

6. Zmyslom a účelom sankčného opatrenia v podobe poriadkovej pokuty je vytvorenie účinného mechanizmu slúžiaceho k vynúteniu a upevneniu autority súdu, ktorého úlohou je zabezpečiť dôstojný a nerušený priebeh pojednávania vedúci k rýchlej a účinnej ochrane práv. Takýto výklad akcentujú aj základné princípy Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), konkrétne čl. 10 CSP, ktorý organizáciu priebehu konania zveruje do rúk súdu („Strany sporu postupujú v konaní v súlade so zákonom a podľa pokynov súdu.“; „Súd dohliada na riadny priebeh konania, určuje lehoty a ukladá potrebné opatrenia.“), ako aj čl. 17 CSP, ktorý zaväzuje súdy k urýchlenosti a hospodárnosti konania („Súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prietahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb.“). Z ústavného hľadiska musí byť

poriadková pokuta uložená v súlade so zákonom, spočívať v relevantných a dostatočných dôvodoch a pri jej uložení sa musí súčasne zachovať primerane vyvážený vzťah medzi použitými prostriedkami (vrátane výšky pokuty) a sledovaným cieľom (III. ÚS 346/2018).

7. Pokiaľ ide o medze zasahovania ústavného súdu do rozhodovacej činnosti všeobecných súdov, neprislúcha mu hodnotiť správnosť skutkových záverov či právneho posúdenia vecí všeobecnými súdmi, ako to požaduje sťažovateľka vo svojej ústavnej sťažnosti. Ústavný súd nie je prieskumným súdom, nadriadeným súdom a ani ochrancom zákonnosti. Jeho úlohou nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov.

Úloha ústavného súdu pri rozhodovaní o sťažnosti pre porušenie práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozhodnutím súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov súdnej interpretácie a aplikácie zákonných predpisov s ústavou alebo medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách najmä v tom, či závery všeobecných súdov sú dostatočne odôvodnené, resp. či nie sú arbitrárne s priamym dopadom na niektoré zo základných ľudských práv (napr. I. ÚS 74/05, I. ÚS 241/07, I. ÚS 532/2017).

8. Dôvodnosť uloženia pokuty sťažovateľke ústavnému súdu neprislúcha hodnotiť ani spochybňovať. Rozhodovanie o poriadkových pokutách (procesné rozhodnutia) pred všeobecnými súdmi patrí jednoznačne do výlučnej kompetencie všeobecných súdov, pri ktorej sa prejavujú atribúty ich nezávislého súdneho rozhodovania (m. m. II. ÚS 99/2020). V posudzovanom prípade sťažovateľka sťažila postup okresného súdu tým, že sa nedostavila na nariadené pojednávanie, hoci na vlastnej účasti trvala, čo vyplýva aj zo samotného jej vyjadrenia doručeného okresnému súdu („... žalobca nesúhlasí s prejednaním veci bez prítomnosti sporových strán.“).

9. Uznesenie okresného súdu je odôvodnené v ústavne konformnom rámci a ústavný súd nedospel k názoru, že by ho bolo potrebné považovať za svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené. Vzhľadom na túto skutočnosť, ako aj na procesný charakter uznesenia o uložení pokuty s odvolaním sa na § 102 CSP ústavný súd konštatuje, že napadnuté uznesenie okresného súdu nemá znaky, ktoré by popierali zmysel práva na súdnu ochranu či znaky svojvôle alebo arbitrárnosti.

Z prednesených argumentov sťažovateľky nevyplýva nič, čo by posunulo prerokovávanú vec do ústavnoprávnej roviny. V kontexte okolností prípadu sa ústavný súd nedomnieva, že by bol postup okresného súdu excesný, odporujúci princípu primeranosti.

10. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd dospel k záveru, že niet takej príčinnej súvislosti medzi napadnutým uznesením okresného súdu a základným právom sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy ani právom na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorá by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie reálne umožňovala ústavnému súdu dospieť k záveru o ich porušení, a preto ústavnú sťažnosť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov odmietol z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

11. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti sa ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľky uvedenými v petite ústavnej sťažnosti nezaoberal, keďže rozhodovanie o nich je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. novembra 2021

Peter Molnár
predseda senátu